

РЕЙ БРЕДЪРИ ЖЕНИТЕ

Превод от английски: Нели Константинова, 1982

chitanka.info

Беше като светлина, нахлула в зелено пространство.

Океанът пламна. Някакво бяло сияние плъзна като полъх от пара през утринното есенно море и се заиздига нагоре. Мехури забълбукаха от гърлото на скрито морско дефиле.

Приличаше на мълния в обърнатия зелен небосвод на морето. То бе старинно и красиво. Лениво се надигаше из дълбините. Раковина, кичур, мехур, водорасло, блещукане, шепот, хриле. Придържани от глъбините, висяха дървеса от заскрежени корали, прилични на мозъци, възлести жълти растения и подобни на коса навеи от водорасли. То набъбваше с приливите и отливите, нарастваше с вековете, натрупваше и складираше в себе си самоличности и древни пясъци, мастило от октоподи и всякакви морски неща.

И чак до ден днешен.

То имаше съзнание.

Беше светлозелено същество и дишаше в есенното море. Без очи, но виждащо, без уши, но чуващо, безтелесно, но усещащо. Родено бе от морето и бе от женски род.

В никакъв случай не приличаше на жена, нито пък на мъж. Но имаше женски маниери, копринените, изплъзващи се и неуловими жестове на жена. Движеше се с женска грация и имаше всичките пагубни неща на една суетна жена.

Тъмни течения струяха през него и край него, понесли странни спомени по пътя към водовъртежите — карнавални шапчици, маски, серпентини и конфети. Те минаваха през разцъфналата маса на тази дълга зелена коса като вятър през древно дърво. Кори от портокали, салфетки, хартии, черупки от яйца и обгорели останки от нощни огньове по брега; всякакви отпадъци от изтощените хора там горе, които се движеха крадешком по самотните пясъци на континенталните острови, хора от тухлените градове, хора, които ревяха с металните си демони по бетонните автостради, обречени.

То се надигаше, меко блещукаше и се разпенваше в хладния утринен въздух. Зелената коса се надигаше меко, блещукаше и се разпенваше в хладния утринен въздух. И легна на дрейф.

Загледа се в брега.

Човекът бе там.

Загорял от слънцето мъж със здрави крака и набито тяло.

Всеки ден той влизаше във водата да се изкъпе и да поплува. Но никога не се отдалечаваше. На брега с него имаше жена, една жена в черен бански костюм. Тя лежеше до него, говореха тихо и се смееха. Понякога си хващаха ръцете или слушаха малката звукова машина, която настройваха и от нея идваше музика.

Сиянието висеше спокойно във вълните. Беше краят на сезона. Септември. Нещата се затваряха.

Вече всеки момент той можеше да замине и никога да не се върне.

Днес той трябва да дойде във водата.

Те лежаха затоплени на пясъка. Радиото тихо свиреше и жената в черния бански костюм от време на време се размърдваше със затворени очи.

Мъжът бе облегнал глава на мускулестата си ръка и не помръдваше. Пиеше слънцето с лице, с отворена уста, с ноздри.

— Какво има? — обади се той.

— Лош сън — отвърна жената в черния бански.

— Сън посред бял ден?

— Ти никога ли не си сънувал следобед?

— Аз никога не сънувам. През целия си живот досега не съм сънувал.

Тя лежеше и гледаше пясъка.

— Боже, какъв ужасен сън беше!

— Какво сънува?

— Не мога да си спомня — отвърна тя и наистина не помнеше. Съжаляваше, че го е забравила. И сега, затворила очи, тя се опитваше да си спомни.

— Мен си сънувала — лениво каза той и се протегна.

— Не, не беше ти.

— Ами да — рече той и се усмихна. — Сигурно съм заминал с друга жена, това трябва да е било.

— Не беше.

— Така е било — настоя той. — Мен си сънувала и аз съм заминал с друга жена, а ти си ни открила и по някакъв начин в цялата суматоха мен са ме застреляли или нещо подобно.

Тя неволно премигна.

— Не говори така.

— Я да видим — продължи той. — С каква жена бях?
Джентълмените предпочитат блондинки, нали?

— Моля те, не се шегувай — каза тя. — Не ми е добре.

Той отвори очи.

— Сънят ли те разстрои толкова?

Тя кимна.

— Винаги като сънувам денем нещо такова, то ме потиска по някакъв ужасен начин.

— Извинявай. — Той погали ръката ѝ. — Да ти взема ли нещо?

— Не.

— Фунийка сладолед? Или сладоледена паста? Или една кока-кола?

— Много си внимателен, но не искам. Сега ще ми мине. Просто е от това, че последните четири дни не беше хубаво. Не е като в началото на лятото. Нещо се е случило.

— Но не между нас — каза той.

— О, не, разбира се, че не — бързо отвърна тя. — Но нямаш ли чувството, че понякога *местата* се променят? Дори такива неща като вълнолома са се променили, или въртележката, или всичко заедно. Дори кренвиршите тази седмица имат друг вкус.

— Как така?

— Имат вкус на старо. Трудно ми е да ти обясня, но нямам апетит и ми се иска да си отиваме в къщи.

— Утре е последният ни ден. Знаеш какво значение имаше за мен една седмица повече.

— Ще ми мине — рече тя. — Само това място да не изглеждаше толкова смешно и променено. Не зная защо, но изведнъж ми се прииска да скоча и да избягам.

— Заради съня ли? Заради мен и моята блондинка и дето после изведнъж съм се оказал мъртъв?

— Недей така — каза тя. — Не говори така за умирање. — Лежеше съвсем близо до него. — Само ако знаех какво е това.

— Успокой се, аз ще те пазя. — Той я погали.

— Не мен, себе си трябва да пазиш. — Дъхът ѝ шепнеше в ухото му. — Имах чувството, че съм ти омръзнала и си отиваш.

— Как мога да си отида — аз те обичам.

— Колко съм глупава. — Тя насила се усмихна. — Боже, какво глупаво нещо съм аз.

Лежаха спокойно, слънцето и небето над тях бяха като клепач.

— Знаеш ли — замислено каза той след малко, — май и на мен ми се предаде част от чувството, за което говориш. Това място наистина се е променило. Има нещо различно.

— Радвам се, че и ти го усещаш.

Той лениво кимна, усмихна се леко и затвори очи, отпивайки слънце.

— И двамата откачаме. Луди сме и двамата. — Шепнеше. — И двамата.

Морето на три пъти меко се плъзна по брега.

Наближаваше следобед. Слънчевите лъчи подраскваха леко небето. Сгрениите яхти се полюшваха блестящо бели до пристанищния кей. Мирис на готвено и пържен лук изпълни вятъра. Пясъкът прошепна и се раздвижи като отражение в голямо преливащо огледало.

Радиото зад раменете им ненатрапчиво мърмореше. Те лежаха като тъмни стрели на белия пясък. Не помръдваха. Само клепките им потрепваха усещащо, само ушите им бяха нащрек. От време на време езикът се плъзваше по изгарящите устни. Тънки иглички влага бликваха край веждите и изгаряха в слънцето.

Той вдигна глава, без да отваря очи, и се заслуша в жегата.

Радиото въздишаше.

Той отпусна за малко глава.

Тя го усети отново да се надига. Отвори едно око — той беше облегнат на лакът и оглеждаше пристана, небето, водата и пясъка.

— Какво има? — попита тя.

— Нищо — отвърна той и отново легна.

— Нещо — настоя тя.

— Стори ми се, че чух нещо.

— Радиото.

— Не, не радиото, нещо друго.

— Нечие друго радио?

Той не отговори. Тя чувстваше ръката му да се напруга и отпуска, напруга се и се отпуска.

— Ето го пак, дявол да го вземе — каза той.

И двамата се послушаха.

— Нищо не чувам.

— Шшт! За бога... — възкликна той.

Вълните се разбиваха о брега като тихи огледала, купчина преливащи се, шепнещи стъкълца.

— Някой пее!

— Какво?

— Кълна се, че някой пееше.

— Глупости.

— Не, слушай.

Ослушаха се пак.

— Нищо не чувам — каза тя студено.

Той бе станал прав. На небето нямаше нищо, нито на кея, нито на пясъка, нито откъм павилиона за кренвирши. Само втрещената тишина, вятърът, който духаше край ушите им и клъвваше светлите, разрошени косъмчета по ръцете и краката му.

Той тръгна към морето.

— Недей — извика тя.

Той погледна надолу към нея някак особено, сякаш я нямаше. Продължаваше да се ослушва.

Тя усили транзистора. Той избухна в думи, ритъм и мелодия:

„Намерих си момиче за милиони...“

Той направи кисела гримаса и нервиран махна с ръка:

— Спри го!

— Защо, на мен ми харесва. — Тя го засили още. После щракна пръсти, извивайки тяло и се опита да се усмихне.

Беше два часът.

Слънцето изпаряваше водите. Стариат вълнолом се разширяваше запъхтян в жегата. Птиците залепнаха по нагорещеното небе, неспособни да се движат. Слънцето пронизваше зелените течения, които обикаляха край вълнолома; хващаше и изглаждаше ленивата белота, която пълзеше между рифовете.

Във водата се люлееха и разстилаха бялата пяна, заскреженият коралов мозък, възлестите водорасли, пясъкът от прилива.

Мургавият мъж лежеше на пясъка, до него — жената в черния бански костюм.

Откъм водата като мъгла лъхна музика. Шепнещата музика на дълбоки приливи и отливи, на отминали години, на сол и пътешествия,

на разпознатата и приета необичайност. Музиката звучеше като плисък на брега, като ръмящ дъжд, като раздвижване на гъвкави крайници в дълбините. Тя пееше с глас, залутан от незапомнени времена в кухините на раковините. Съскането и въздишките на прилива в изоставени трюмове на кораби със съкровища. Звукът, който издава вятърът, преминавайки през гол череп, захвърлен на пясъка.

Но радиото на одеялото свиреше по-силно.

Сиянието, крехко като жена, тънеше морно надолу и чезнеше от погледа. Още само няколко часа. Те всеки момент ще си тръгнат. Да можеше той да дойде за миг, само за миг. Мъглявината безмълвно се разстилаше и си представяше тялото и лицето му във водата, дълбоко долу. Чувстваше го хванат и задържан в нейното потъване на двадесетина метра дълбочина, заловен в една силна струя, която се огъваше и извиваше в неистови жестикулации към дълбините на скрития морски водовъртеж.

Огънят на неговото тяло и водата, която ще се сгрее от неговата топлина, а заскреженият коралов мозък, скъпоценните песъчинки и солените мъглявините поемат горещия дъх от отворените му устни.

Вълните придвижваха гъвкавите, променливи мисли към плитчината, затоплена от обедното слънце като вода за вана.

Той не бива да си отива. Ако сега си отиде, няма вече да се върне.

Сега. Студеният коралов мозък се носеше, носеше. *Сега.* Зовеше го през горещите пространства на безветрения въздух в ранния следобед. *Ела във водата! Сега!* зовеше музиката. *Сега.*

Жената в черния бански костюм засили радиото.

— Внимание! — говореше то. — Днес, само днес можете да си купите нова кола от...

— За бога! — Мъжът приближи и намали крясъка. — Нужно ли е толкова високо!

— Така ми харесва — каза жената в черния бански и погледна през рамо към морето.

Беше три часът. Небето беше цялото в слънце.

Той се изправи, облян в пот.

— Влизам.

— Би ли ми купил първо кренвирши? — помоли тя.

— Почакай, докато изляза.

— Моля те — тя се намуси. — *Сега.*

— Нещо друго искаш ли?

— Не, но ми вземи три.

— Три? Боже, какъв апетит! — Той изтича към павилиона.

Тя го изчака да се отдалечи. После изключи радиото. Ослуша се внимателно. Нищо не чуваше. Вгледа се във водата, чак докато проблясъците и пръските на слънцето почнаха да пронизват очите ѝ като иглички.

Морето се бе успокоило. Носеше се само една лека, далечна и крехка мрежа от вълнички, отразяващи слънцето в безкрайни повторения. Тя често попоглеждаше водата и се мръщеше.

Той дотича с едри скокове.

— Ама че горещ пясък, дявол да го вземе, изгори ми краката! — Той се просна на одеялото. — Ето!

Тя взе трите сандвича и бавно почна да яде единия. Като свърши, тя му подаде останалите два.

— Дояж ги. Много лакоми очи имам.

Той мълчаливо задъвка кренвиршите.

— Друг път не искай повече, отколкото можеш да изядеш — каза той, привършвайки. — Само ги хабиш.

— Ей тук има лимонада — рече тя и развинти термоса. — Ако си жаден.

— Благодаря. — Отпи. После отупа ръце и каза: — Е, аз ще скоча за малко във водата. — Неспокойно погледна блесналото море.

— Само още едно нещо — рече тя, сякаш току-що си бе спомнила. — Купи ми, моля те, едно плажно масло. Нямам вече.

— Никакво ли нямаш вече?

— Свършило се е.

— Да беше ми казала като отивах за кренвиршите, но нищо. — Той изтича обратно с едри ритмични скокове.

Докато се отдалечаваше, тя извади плажното масло от чантата си, отвинти капачката, изля течността в пясъка, засипа я, погледна морето и се усмихна. После стана и отиде на брега. Загледа се в безбройните малки и незначителни вълни.

Няма да го получиш, помисли тя. Който и да си или каквото и да си ти, той е мой и ти няма да го имаш. Не знай какво става, нищо не разбирам наистина. Единственото, което знам, е, че довечера в седем

взимаме влака. И утре няма да сме тук. Тъй че ти можеш да си стоиш тук и да чакаш колкото си искаш — ти, море, океан или каквото и неприятно нещо да си.

Няма да ме уплашиш; ти не си ми съперник, мислеше тя. Взе един камък и го хвърли в морето.

— На ти тебе! — извика тя.

Той бе застанал до нея.

— О! — Тя отскочи назад.

— Хей, какво става? Какво стоиш тук и мърмориш?

— Ами! — Тя самата се изненада. — Носиш ли плажно масло? Намажи ми малко гърба.

Той отля жълтата течност на ръката си и я разтри по златистия ѝ гръб. Тя от време на време поглеждаше морето с лукав поглед и кимаше, сякаш му казваше: „Гледай! Виждаш ли?“ Измърка като котенце.

— Готово. — Той ѝ подаде шишенцето.

И преди тя да успее да извика, той вече се бе потопил във водата.

— Къде отиваш! Ела тук!

Той се обърна сякаш към някой непознат.

— Какво има, за бога?

— Ами ти току-що изяде кренвиршите и лимонадата — не бива веднага да влизаш във водата, ще се схванеш!

— Бабешки приказки — подигра ѝ се той.

— Все едно, ела тук. Трябва след ядене да мине един час, чуваш ли? Хич не ща да те виждам после схванат и да се давиш.

— Уф! — каза той с досада.

— Ела тук — тя се обърна и той я последва, като поглеждаше назад към морето.

Три часът. Четири.

В четири и десет почна промяната. Както си лежеше на пясъка, жената в черния бански я забеляза да се приближава и се отпусна. От три часа бяха почнали да се задават облаци. А сега с внезапно втурване откъм залива нахлу и мъгла. Застудя. Вятърът задуха от нищото. Все по-тъмни облаци приближаваха.

— Ще вали — обади се тя.

— Много доволна изглеждаш — забеляза той, седнал със скръстени ръце. — Това е последният ни ден тук, а ти си щастлива, че се заоблачава.

— Метеоролозите съобщиха, че нощес и утре ще има дъжд и буря — призна тя. — Няма да е лошо тази вечер да си тръгнем.

— Ще останем, може и да се оправи. Искам все пак да поплувам още един ден — каза той. — Днес още не съм влизал във водата.

— Ами докато приказвахме и ядохме, то времето минало.

— Да — кимна той и си погледна ръцете.

Мъглата се носеше над пясъка на тесни ивици.

— А, капна ми на носа! — Тя щастливо се засмя. Очите ѝ отново бяха блестящи и млади. Тя просто тържествуваше. — Добрият стар дъжд.

— Много весело ти стана. Странна птица си ти.

— Ела, дъжд! — говореше си тя. — Помогни ми с тези одеяла — обърна се после към него. — Трябва да бягаме.

Той бавно и разсеяно почна да сгъва одеялата.

— И без изобщо да съм влизал днес във водата! Все пак ще се гмурна поне веднъж. — Той ѝ се усмихна. — Само за минутка!

— Недей! — Лицето ѝ побледня. — Ще настинеш, после трябва да те гледам.

— Добре де. — Той се отвърна от морето. Заваля кротък дъжд.

Тя тръгна пред него към хотела. Тананикаше си нещо.

— Спри за малко — извика той.

Тя спря. Не се обърна. Само някъде отдалече чуваше гласа му.

— Във водата има някой — викаше той. — Дави се!

Тя не може да помръдне. Чу краката му да изтопуркват.

— Почакай ме туй! Ей сега идвам! Там има някой! Жена май че!

— Остави, спасителите ще я измъкнат.

— Вече няма никой! Късно е, отишли са си! — Той тичаше към брега, към морето, към вълните.

— Върни се! — извика тя. — Никой няма там. Недей, о, моля те, недей!

— Не се тревожи, ей сега идвам — отвърна той. — Тя се дави, не разбираш ли?

Мъглата настъпваше, дъждът трополеше, бели бляскащи светлинки се надигаха във вълните. Той тичаше и жената в черния

бански костюм се втурна след него, разпилявайки плажните принадлежности след себе си, викаше, сълзи бликнаха от очите ѝ.

— Недей! — Тя протегна ръце.

Той скочи в нахвърлящата се тъмна вълна.

Жената в черния бански костюм зачака в дъжда.

В шест часа слънцето залезе някъде отвъд черните облаци. Дъждът меко шляпаше по водата, изгромоля далечен барабан.

В морето се носеше светлата мъглявина.

Гъвкави форми, пяна, водорасли и дълги кичури странна зелена коса се разпростряха в плитчината. А в гълбините, там в подвижните светлинни, бе мъжът.

Крехък. Пяната избълбука и се пръсна. В заскрежения коралов мозък прокънтя някаква мисъл и изчезна също така бързо, както се бе появила. Хора. Крехки. Като кукли се чупят. Нищо, нищо особено. Миг под водата и им прилошава, повече на нищо не обръщат внимание, почват да повръщат и да ритат, а после изведнъж просто се отпускат, лежат там и нищо не правят. Съвсем нищо. Странно. Толкова дни да чакаш и накрая такова разочарование.

А сега какво да го правиш? Главата му е увиснала, устата зяпнала, клепачите отпуснати, очите втренчени, кожата бледа. Събуди се, глупав човече! Събуди се!

Водата се вълнуваше около него.

Мъжът се люшкеше отпуснат, безжизнен, със зинала уста.

Сиянието, зелената коса се оттегли.

Той бе освободен. Една вълна го върна на мълчаливия бряг. Обратно на жена му, която го чакаше там в студения дъжд.

Дъждът се лееше над черните води.

Някъде далеч, откъм здрачаващия се бряг, една жена викаше под оловното небе.

— Ах! — Древните пясъци лениво се раздвижиха във водата. — Също като жена! Но сега дори тя не го иска вече!

В седем часа дъждът се усили. Вечерта беше много студена и хотелите край морето трябваше да включат отоплението си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.